

Lausunto Stormossenin aurinkovoimalan asemakaavaluonnokseen

HVL 13.03.2025 § 16
96/10.02.00/2024

Hangon kaupunki on pyytänyt lausuntoa Stormossenin aurinkovoimalan asemakaavaluonnokseen. Lausunto tulee toimittaa 7.4.2025 mennessä. Julkinen materiaali on luettavissa osoitteessa: <https://hanko.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-kiinteistonmuodostus/kaavoitus/ajankohtaiset-kaavat/stormossenin-aurinkovoimala-asekaava/>.

Kaavaselostuksen mukaan suunniteltu aurinkovoimalatoiminta ei edellytä liittymistä vesijohto-, jätevesi- ja hulevesiverkostoihin. Näin ollen tästä alueesta ei olisi tarvetta muodostaa Hangon Veden toiminta-aluetta, vaikka kyse on asemakaavoitetusta alueesta.

Asemakaava alueen rakennusalan sisäpuolella ei ole Hangon Veden vesihuoltoverkostoja, mutta hyvin lähellä kaakkoispuolen kaava-alueen rajaa sijaitsee isojen vesi- ja viemäriputkien putkikäytävä, jonka päälle tai lähelle (n. 5 m suojaetäisyys putkikäytävän reunasta) ei saisi rakentaa esimerkiksi aurinkopaneelikenttiä ympäröivää aitaa. Kartan rakennusalan rajaus tulisi tarkistaa kaakkoispuolella siten, että tarvittava suojavyöhyke on olemassa.

Osa kaava-alueesta on vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta. Näin ollen hulevesien luontaisen kaltainen imeyttäminen on toivottavaa, jos suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu hulevesien pilaantumista. Pilaantuneisuutta ei saa tapahtua myöskään aurinkopaneelikentän rakennusvaiheessa tai huoltotöiden seurauksena. Tehdyn selvityksen mukaan alueelle sijoitettavat aurinkopaneelit eivät muuta alueen hulevesien muodostumisen olosuhteita, sillä maaperä säilyy vettä läpäisevänä.

Asemakaavamääräyksessä oleva teksti ”Perustamistavan ja rakenteiden ratkaisuihin on huomioitava ratkaisuiden ilmastovaikutukset” tulisi täydentää siten, että ”ja vaikutukset pohjavesien määrään ja laatuun”. Selvityksissä ei käy ilmi, millä syvyydellä pohjavesi tuolla alueella on, joten jos se on kovin lähellä pintaa, voi riski pilaantuneisuudelle on isompi. Kaavaselostuksen mukaan aurinkopaneelien teräskelikot tullaan todennäköisesti perustamaan lyönti- tai ruuvipaaluttamalla, mutta selostuksesta ei ilmene ulottuuko nämä perustusrakenteet pohjavesipinnan alapuolelle tai mahdollisiin orsivesikerroksiin. Pohjaveden syvyystiedot tulisi tuoda esiin kaavaselostuksessa tai erillisessä selvityksessä.

Muuntajat sisältävät öljyä, joka voi vaurioitilanteessa vuotaa maaperään ja siitä syystä niiden alle asennetaan öljynkeräyssäiliö. Näiden tarkkaileminen on tärkeää. Aluskasvillisuutta joudutaan pitämään matalana 1-2 kertaa vuodessa ja paneeleita puhdistetaan 1-3 kertaa vuodessa, joten niiden toteuttamisen aikana ei saisi tulla mahdollisesti pohjavesiä pilaavia aineita maaperään.

Asemakaava-alue sijaitsee ojitetulla suoalueella. Asemakaavaselostuksen mukaan hankealueelta muodostuvien hulevesien hallinnan toimenpiteille ei ole tarvetta. Kuitenkin Rambollin laatimassa selvityksessä esitetään, että hankealueelle suunnitellaan suon vedenpinnan nostamista aurinkovoimalan rakentamisen jälkeen. Tästä ei ole kuitenkaan esitetty mitään tarkempia tietoja, miksi sitä suunnitellaan tai mitä vaikutuksia sillä voi olla lähiympäristöön tai pidemmälle.

Kaavaselostuksen mukaisesti aurinkovoimalan suunnittelualue sijaitsee olemassa olevan yhdyskuntarakenteen välittömässä läheisyydessä, alueella, joka ominaisuuksiltaan soveltuu huonosti muuhun rakentamiseen. Lähistöllä on kuitenkin mm. maankaatopaikka, joka voi tarvita lisätilaa ja jota myös Hangon Veden projekteissa tarvitaan kuntatekniikan hankkeiden lisäksi. Uutena asiana on se, että tulevaisuudessa voidaan joutua läjittämään kaduilta kerättävät lumet jonnekin sulamaan. Näitä toimintoja ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa kovin kaukana taajamasta, koska kuljetuksista tulee ympäristöpäästöjä sekä niihin kuluu työaikaa. Vaikka kaava ei vaikuta liiketoimintamahdollisuuksiin, voi kaavaratkaisulla olla tältä osin suuri merkitys kaupungin omiin toimintoihin tulevaisuudessa, kun edellä mainituille toiminnoille etsitään sopivia sijaintipaikkoja.

Ramboll on tehnyt aurinkovoimahanketta varten eteläiselle hankealueelle selvityksen pintavaluntavesien hallinnasta perustuen alueen **nykyiseen** vesitilaan. Alueen hulevesillä ei ole selvää luonnollista, puromaista purkautumisreittiä mereen sade- ja sulamisvesien imeytyessä merkittävässä määrin maaperään, väitetään selvityksessä. Rambollin raportin Pintavalunnan hallinta -liitekartassa on puutteellisia ja virheellisiä tietoja. Vaikuttaa siltä, että selvitys on tehty karttapohjaisena, mutta ei ole käyty tarkistamassa paikan päällä. Yksi iso oja johtaa vedet tällä hetkellä jätevedenpuhdistamon purkuputkeen eikä sellaista tilannetta toivota tulevaisuudessa, koska purkuputken kapasiteettia ei ole mitoitettu sellaisille vesimäärille, joita ilmastonmuutos on tullut mukanaan. Pintavaluntavesien selvitys tulisi tarkistaa ja korjata, jotta sen perusteella voidaan tehdä oikeita päätelmiä kaavaluonnoksen vaikutuksista.

/

Liite
- Asemakaavaluonnos

Ehdotus (Varjus)

Johtokunta päättää jättää esityslistan mukaisen lausunnon Stormossenin aurinkovoimalan asemakaavaluonnokseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Hangon Vesi liikelaitoksen johtaja Sanna Varjus, 040 505 6498